

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četrtistopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolba".
Upravništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Duh orijentalskega vprašanja.

(Konec.)

Sedem let je izza dogovora Berolinskega počivalo „orijentalsko vprašanje“. Turčijo so tačas obhajale nove težave. A čutila jih je ob Nilu in to ni orijentalsko vprašanje. Anglija je z bombarmenti segala v turško področje, zborovala je v tem konferenci v Carigradu, a gospoda pooblaščenci velemoči so konečno uvideli, da to ni orijentalsko vprašanje in pustili so, da se je bombardovalo na Turčijo. Vsa severna Afrika je bila v ognji, a velemoči so se menda le smijale angleškemu vojevanju, ki je v tem ognji bilo jako smešno. Toda v resne gube je svoj obraz spravljala „Evropa“, če se je količaj posvetilo na balkanskem poluotoku. Kričošje, Makedonija, Albanci, bolgarski in srbski ministri, — vsak dih in vsaka sapica od tod se je devala pod natančno diagnozo, pod lupo „Evropo“. Ker tu bi bil lahko začetek novega orijentalskega vprašanja, začetek, ki mora biti oče jasno določenega konca.

Prav resen začetek pa je učinil 18. dne sept. letos bolgarski narod s svojim knezom, ko je proglašil svoje zdelenje, jednoto kneževine bolgarske ter Vzhodnje Rumelije. „Evropa“ je bila po konci, ker počilo je z nova orientalno vprašanje na Balkanu, in ta pot tako, da je bilo treba vse misli zbrati za posledice. Da še sedaj neso zbrane, v tretem meseci gibanja, to je znano, a verjetno ni, da bi po vseh dogodkih in jasnih prikaznih ne bile jasne osnove in meje za „evropsko“ stališče. „Evropa“ je po večem lahko mirna, ker po večem je uverjena, da tendencijam njene balkanske politike ne nasprotuje zdelenje bolgarskega naroda. Če bo treba še kaj več garancije zato, lahko jo bode dobiti.

To najbolje vé Anglija. Kako bi sicer njen minister-predsednik, ki je z D' Israelijem vred bil poglaviti kovač Berolinskega dogovora, kakó bi on drugače mogel zagovarjati „prelom“ tega istega dogovora tako dosledno od prvega začetka do zadnje ure, ko se je zavoljo tega razbilo vse pogovarjanje „Evropo“ v Carigradu? Še več. Saj je v času, ko je navstal preobrat Plovdivski, narodni vojski vzhod-

norumejski stal na čelu anglešk rojak, saj je ves čas knezu Aleksandru aktiven svetovalec na strani stal jedini izmej vnanjih pooblaščencev, angleški poslanik v Sofiji, Lescelles — saj je sedaj dovolj razodeto, da je že davno napeto bolgarsko gibanje vzprožila baš Anglija. Ali pa bi ona tako eksperimentovala, samo da bi s tem celo skrb Rusije odvrnila od afganske meje, a ne marveč žato, da udari rusko politiko na Balkanu, uverivši se, da so okolnosti tako ugodne? Nobene dvojbe ni, da se dogovor Berolinski prelomil — v duhu dogovora Berolinskega, v okolnostih, ki „prelom“ opravičujejo pred duhom orijentalskega vprašanja. Nobena država ni dosedaj očitno tako dobro zastopala tendencije v politiki „Evropo“ glede na Balkan, kakor angleška. Tudi ta čas se iz njenega vedenja dá sklepati, da „Evropa“ nema nobenega uzroka zavirati započeto bolgarsko delo, ako hoče še nadalje zvesta biti tradicijam svoje balkanske politike, misli voditeljici Berolinskega dogovora. Ako v prvem trenutku presenetiti trditev, da se je Berolinski dogovor prelomil v duhu Berolinskega dogovora, zategadelj trditev ni nič manj osnovana. Prvič je znano, da se je vladu bolgarske kneževine zadnji čas popolnem odtegnila iz obližja Rusije. Drugič je znano, da je zadnji preobrat najhujšega odpornika našel v oficjalni Rusiji. Vse to bili so znaki, da se Bolgarska neče ozirati na globoko in široko osnovane načrte Rusije osvoboditeljice, marveč da hoče tirati svojo posebno politiko. Zato preobrat Rusiji ni dobrodošel, a baš za to pa je vrlo dobrodošel „Evropi“, osobito Angliji. Stvar pa je bila tem ugodniš za bolgarsko teženje, čim širši je vsled zadnjih dogodkov samih postajal razdor med oficijalno Rusijo in oficijalno Bolgarsko. Kajti v tem je videla „Evropa“ napredek v pogojih svojega napredovanja na Balkanu. Kakor je Srbija bila pretrgala vse svoje vezi z Rusijo, tako je sedaj pokazala bolgarska kneževina, da hoče Srbijo posnemati. To pa zasluži podporo „Evropo“ in podpirano je bolgarsko zdelenje, ker je „fait accompli“ proti volji Rusije in ker so se vsled njega okolnosti tako razvile, da utegnejo biti mogočen jez proti russkemu natisku na Carigrad. Zadnji faktorji v tem razvoju bili so zmage bolgarske, s katerimi se narod ni samo oslavil nego tudi „Evropi“ dodal ne-

koliko uverila o tem, da more trdno stati in braniti se ob svoji moči. Anglija je zategadelj za zvezo kneževine in Vztočne Rumelije, ker je ta zveza mnogo več vredna za „Evropo“, kakor „status quo“ po dogovoru Berolinskem; zavoljo tega namreč, ker se brez skrbi zničuje evropska Turčija, ako se ob jednem s tem zničuje upliv ruski na Balkanu, bodočnost silnega konkurenta „Evropi“. In ker je misliti, da „Evropa“ še vedno stoji na „evropskem“ stališči, zato se nam Anglija ne vidi osamela. In v resnici smo videli na konferenci v Carigradu skoro le Anglijo in Rusijo, ostale države so bile v pasivni asistenciji, kakor bi hotele reči, da jim je „status quo“ drag, bodi že tak ali tak; samo Anglija in Rusija imata povod in uzrok, da se potezata vsaka za svoj „status quo“. Ako še pripomnimo, da se sam „knez severne in južne Bolgarske“ proglaša zavisnega od Turčije, potem res ne vemo, zakaj bi se „Evropa“ hotela upirati novemu „fait accompli“ na Balkanu. Saj je dogovor Berolinski le mrtva črka v kodeksu „evropske“ politike na Balkanu, duh njegov, duh orijentalskega vprašanja pa bi na Balkanu deloval tudi z zdelenjem Bolgarsko. Tako vsaj upa „Evropa“, ker duh njen je protirusk, protislovanski.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja dne 2. decembra 1885.)

(Konec.)

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o računskih sklepih kranjskih dobrodelnih zakladov za l. 1884. Bolnišnični zaklad imel je skupnih dohodkov: 94.025 gld. 30 kr., premoženja čistega pa 163.654 gld. 75 kr., blažnični zaklad imel je dohodkov: 46.476 gld. 80½ kr., čistega premoženja pa 121.961 gld. 56½ kr., porodniški zaklad imel je 6.257 gl. 42 kr. doh. ter kaže imovine 11.004 gld. 69½ kr. in se je pomanjšalo premoženje v primeri s 1883 l. za 337 gld. 4 kr. Najdeniški zaklad imel je 11.963 gld. 10½ kr. dohodkov, dohodov pa ima ta zaklad 22.882 gld. 95½ kr. tako, da so se dolgori vsled poravnave nekaterih dolžnih oskrbnih stroškov zmanjšali za 6.813 gold. 95 kr. Vsi računski sklepi odobre se brez razgovora.

Poslanec dr. Vošnjak poroča v imenu finančnega odseka o petletnici zadevajoči družega sluge

LISTEK.

Pismo iz Kranja.

Zimska zêzona je tako živahna. Komaj smo se znebili cirkusa, katerega vodja je „einem kunstliedenden p. t. publikum“ po velikih plakatih naznajal, da njegova iz 4 mož obstoječa godba ne bode o poludne strašila po mestu, za kar so mu bila naša ušesa jako hvaležna, in da se bo kljubu temu vršila zvečer sijajna predstava, že se priklati po Tržiški cesti doli kak drug umetnik take baže s svojim tingel-tangelnom. Celo neka nemška gledališčna družba biva že dober mesec v našem slovenskem mestecu, ter daje po štiri predstave na teden, dokaz, da je vendar občinstvo podpira. O tem nemškem gledališču pisal Vam bodem, gospod urednik, morebiti v kratkem nekaj več. Ne morete si tedaj misliti, gospod urednik! kako sem osupnil, dobivši pred kacimi 10 dnevi povabilo k neki drugi nemški predstavi, katero je priredil komité kadilnega kluba ali kakor so ti gospodje ponosno imenujejo „komite des Rauchklubs“. Dve nemški predstavi v jeden in isti dan v Kranjskem mestu, to je bilo preveč za

moj sicer zdrav želodec! — Iz tega programa razvidim, da se bo igrala in predstavljalo meni doslej neznana igra nepoznatega pisatelja:

„Ema Kerčmar

oder

Der kampf um die braut

Schauspiel in 4 akten mit zweimal gewechselten toletten nebstd raub, mord un todtschlag“.

Kaj ne gospod urednik, človek se komaj odahne, prebravši ta veliko naznanjajoč napis. In še to, čisti dohodek tega zabavnega večera naj bi bil namenjen bolniškemu oddelku tukajšnje požarne brambe, tako sem vsaj posnel iz tega programa. Pa borni ta komité delal je računa brez krčmarju, kajti ko je požarna bramba zvedela, kaj „kadilci“ nameravajo, resignirala je že pred predstavo na ta čisti dohodek, dobro vedoč, da ga prav nič ne bo. In tako so tedaj gospodje kadilci pošteno pogoreli. Kljub tej odpovedbi pa se je vendar rečena igra vršila dne 22. novembra t. l. In sedaj me boste gotovo pobrali za vsebino te igre! Boj za nevesto, krvav boj s britko sablo ali celo s samokresom! Ali Vam že ne pove dovolj napis igre sam. Glavni junak tej igri bil je nek baron Pumpenhorst, trdovratnega in zaljubljenega srca pa brez denarja. Iz

nesrečne ljubezni do krčmarjeve hčere ustrelil se je s svojim samokresom. Ko je prejše použil dve krvavi klobasi. Ko je nočni čuvaj, pa brez helebarde in sable, klical 12. uro, končal je junak prečudnega značaja svoje nadpolno življeno. Le to naj Vam povem, da bi se moralta ta igra, v katerej nastopajo pa tudi slovenski govoreče osebe, predstavljati na kakem večjem gledališči, morebiti v Ljubljanskem; gotovo bi gospod pisatelj ali lepo rečeno „avtor“ ž njo napravil večji efekt. Morebiti veste, gospod urednik, Vi za kakega mecenega, ki bi hotel to igro spraviti v tisk; gospod pisatelj sigurno ne bode zahvali prevelike nagrade.

Skromen pa je res gospod pisatelj te slavnig igre, kajti niti dovolil ni, da bi se njegovo ime tiskalo na programu. Jaz sem se moral mnogo truditi, da sem poizvedel njegovo ime. Svoje dni uredoval je „Ljudski Glas“, bil je cela desna roka izbornega urednika en chef“, in gotovo se še dobro spominjate, s kakim hrepnenjem smo čitali podlistke, katere je spisal Oskar Suhadolnik. To Vam je bila tečna hrana, prava dušna paša za nas. In ta mož, kateri je drugače praktikant, spravil se je, ko je obesil „Ljudski Glas“ na kol, na dramatično polje in baš sedaj imeli smo priliko občudovati prvi

na Ljubljanski realki. Ker sedaj družega služe ni, se obravnana o tej zadevi odloži.

Poslanec Luckmann poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za l. 1884. Poročevalc omenja, da je vodstvo zavoda sedaj jako izvrstno urejeno, kajti kaže se preostanek. Dejanskih prihodkov l. 1884 bilo je 134.854 gld. 29 $\frac{1}{2}$ kr., pričetnih ostankov pa 2.337 gld. 67 $\frac{1}{2}$ kr., torej skupaj 137.210 gold. 97 kr. Vse stroškov pa je bilo 131.129 gld. 82 kr., torej je bil konečni denarni ostanek v gotovini 6.081 gld. 15 kr. Skupno premoženje iznaša 104.112 gld. 55 $\frac{1}{2}$ kr. in se je koncem l. 1884 napram računskemu sklepu l. 1883 za 1461 gld. 38 kr. pomnožilo. Proračun se odobri.

Poslanec Luckmann poroča potem o proračunu muzejnega zaklada za leto 1886. Potrebščina iznaša 3332 gld. 70 kr., skupni znesek zaklade pa 271 gld. 12 $\frac{1}{2}$ kr., tedaj se kaže primanjklaja v znesku 3061 gld. 57 $\frac{1}{2}$ kr., kateri se ima pokriti kot donesek k režiji deželnega muzeja iz deželnega zaklada. Proračun se odobri.

Poslanec Luckmann poroča v imenu finančnega odseka o računskem zaključku l. 1884. Dohodkov jo bilo 131.854 gl. 38 kr., stroškov pa 144.346 gl. 3 kr., katere svote so se izdale za zgradbo deželnega muzeja Rudolfinum. V primeri dolgov z imovino se kaže koncem l. 1884. čista imovina muzejnega zaklada v znesku 158.255 gld. tedaj se je pomnožila v primeri z imovino koncem l. 1883 v znesku 30.811 gl. 42 $\frac{1}{2}$ kr. za 127.443 gl. 57 $\frac{1}{2}$ kr. Proračun se odobri.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 5. decembra.

V **ogerskem** državnem zboru misli je poslanec Irani staviti neko interpelacijo o balkanskih zadevah. Ker pa vlada misli, da sedaj čas za to interpelacijo ni ugoden, je Irani popustil to svojo namero.

Vznanje države.

Veliko pozornost je vzbudila poslednja seja „Slavjanskega Blagotvoriteljnega Občestva“ v Peterburgu. V tem društvu je mnogo visocih osob, mej njimi več generalov, zategadelj imajo sklepi tega društva globok pomen, ker se bolj ali manj strinjajo z nazori **ruske** vlade. Najprej se je v seji prebral carjevo zahvalno pismo ruskih častnikom, da so tako dobro izvežbali in organizovali bolgarsko vojsko. Temu so sledili gromoviti klici: „ura! Živili Bolgari!“ Mej splošnim navdušenjem je izjavil predsednik general Durnovo, da bode Rusija na svojo zastavo zopet zapisala Sanštefanski dogovor, katerega početnik je v naši sredi. (Živio general Ignatijev). Berolinski dogovor, ki je bil uničil Sanštefansko pogodbo, se je sam uničil. Kralja Milana so najhujši sovražniki Slovanov in njih združenja naščivali, da je z njih denarjem in orojem začel vojno proti bolgarskim bratom. Carjeve besede napovedujejo novo dobo za Slovane. Pripravljeni smo se zbrati okrog carja in kakor naši predniki leta 1812 žrtvovati denar in življenje. Z velikim naudušenjem dovolili so se znatni doneski za Bolgare.

Nemški cesar bode neki **bolgarskemu** knezu podelil red pour le mérite in potem bode car knezu zopet vsprejel v svojo milost.

Iz diplomatskih krogov dobila je „N. Fr. Pr.“ sledče poročilo o položaji **Srbije**, ako zopet začne njegov dramatičen umotvor, kateri je baje posvetil nemškim kadilcem.

V svojej skromnosti je šel gospod pisatelj tako daleč, da ni hotel svojega prvega umotvora poslušati iz lože, sam je sodeloval pri igri in kakor trdi hudobni svet zbral si je ulogo „nočnega čuvaja, katera mu je po soglasnem izreku vseh zvedencev izvrstno pristajala.

Gospoda „avtorja“ tedaj poznate, gospod urednik. Seznaniti Vas moram še z drugim junakom, kateri je mej plesom, po igri se veršečim, občinstvo očaraval s svojim krasnim igranjem. To je naš Burgež, čuden mož, v prostih urah „bürgerlicher Kastanienbrater“ ki ima nasproti rotovža tik mestnega vodnjaka svoj „logement“. Ta čudna postava, to nenavadno kretanje, vse nas spominja na junaka, o katerem je bil Homer pel, da je „ajshistosaner“. Mojster pa je na citrah, to pa to! Vedno svira jedno in isto, včasih bolj polagoma, včasih hitreje in pleše se lahko polka, valček ali mazurka, kar se komu ljubi. Na tej akviziciji moramo nemškim kadilcem iz srca častitati. Želimo le, da bi nas na svojej božični veselici zopet iznenadili s kako novo špecialiteto!

XXX.

vojno: „Po poročilih iz Belega grada se ne more zanesljivo soditi, kake misli ima srbska vlada, kajti lahko je mogoče, da se vojevite vesti razglašajo le zategadelj, da bi Srbija v mirovnih pogajanjih dobita ugodnejše pogoje. Vlasti so s svojim posredovanjem ustregle Srbiji, ker so misile, da poslednja iskreno želi miru. Ko bi pa Srbija prestanek vojevanja poravnila v to, da se pripravi za nadaljno vojevanje, je gotovo, da z novo vojno ne bi doseglia nikakih pozitivnih koristij, ako bi pa bila poražena, jo tudi nikdo ne bode varoval pred daljšimi posledicami. Tudi združenja Bolgarov bi v Belem gradu ne smeli preveč ovirati, kajti če se ta zadeva za Bolgare ugodno reši, bode knez Aleksander rad kaj prijenjal pri mirovnih pogajanjih.“ Iz te izjave dalo bi se sklepati, da se Srbija nema zanašati na nobeno velevlast, ako se začne vojevanje. Seveda ne moremo prav verjeti, da bi bili diplomati tega mnenja.

Saj je tudi v delegacijah Kalnocky na vsa usta zagotavljal, da Avstrija goji jednak simpatije do vseh balkanskih narodnostij in da Srbiji ni ničesar obljudil, a ko je poslednja začela neopravljeno vojno z Bolgari, je naša diplomacija mirno gledala, če tudi so se bili Srbi že približevali bolgarski prestolnici, jedva so pa Bolgari prestopili srbsko mejo, pa je takoj Avstrija z vso energijo zahtevala, da se vojevanje ustavi. — General Horvatović imenovan je poveljnikom Nišavske vojske. Njegov načelnik generalnega štaba bode podpolkovnik Koka Milanović, bivši vojaški ataché na Dunaju. Načelnik generalnega štaba pri kraljevem glavnem poveljništvu je polkovnik Topalović. Polkovnik Petrović ostane še vojni minister. — Grof Khevenhüller odpotoval je na Dunaj, a se hitro zopet vrne v Belgrad. Khevenhüller je teh mislij, da je treba hitro skleniti mir mej Bolgarijo in Srbijo, sicer bode vojna stranka v Srbiji vedno bolj priganjala, da se nadaljuje vojevanje. Protidinastični elementi bodo v Srbiji, ako bode sedanji položaj še dalje trajal, vedno bolj se pomnožili in bati se je državljanske vojne. Ako bodo triarske vlasti odločneje zahtevale, da se sklene mir, bi se kralj Milan in knez Aleksander ne obotavljata skleniti miru. Grof Khevenhüller priznava popolnem hrabrost kneza Aleksandra. — Mej ogerskimi Srbi navstalo je veliko gibanje. Zbirajo se prostovoljci, da odidejo v Srbijo. To se je že objavilo ogerskemu ministerstvu. Prostovoljce zbirajo in organizuje v Srbiji znani vodja ustašev iz poslednjih orijentalnih bojev, Ljubibrat. Izdal je slednji oklic: „Na boj, Srbi! Na boj, junaki! K nam, prijatelji Srbov! Kdor ima pogum in dobro voljo, priteci pod zastavo kralja Milana in svete domovine! K zastavi! Bratje! Junaki! Da pokažete svetu da ste vredni sinovi naših slavnih očetov, ki so na prvi klic vojne trombe, življenje zaničevajoč prihiteli v boj. Na boj, bratje! Junaki! Bog in njegova pravica sta z nami! Bojujemo se za dragoceno svetinjo, za srbsko domovino. Na skoro svidanje na bojišči, kjer se bode z vami bojeval vaš brat Mihajl Ljubibrat, vojvoda.“

2. t. m. bil je v Plovdivu velik shod meščanov in drugih **Vzhodnorumeščcev**. Tega shoda se je udeležil tudi ruski podkonzul Igelström. Poslednji je objavil, da je dobil od ruskega veleposlaništva v Carigradu nalog, da naj priporeča Vzhodnorumeščemu prebivalstvu, da prijazno vsprejme turške komisarje, ker sicer bi turške čete zasele Vzhodno Rumelijo in Rusija bi tega ne mogla za braniti. Shod je pa zavrgel ta predlog in vsprejel sledče resolucijo: Turška odposlanca naj ostavita provincijo, ker centralne vlade, katero naš narod priznavajo, ni tukaj, ampak v Sofiji, ter je večina opolčenja in intelligence na bojišči, ter torej nesmo opravičeni pogajati se. Sicer je pa dejela poslala 60.000 vojakov na bojišče in torej ne moremo vsprejeti takih predlogov po tolicih žrtvah.“ Ta shod, kateri je bil pri bolgarskem metropolitu, je sklenil to resolucijo po deputaciji sedmih članov sporociti konzulom. Po vsej deželi je narod jako nevoljen, da sta se poslala turška komisarja. Obnovljenje status quo ante zmatra se za smrt naroda. V nasprotju s tem poročilom je neko poročilo iz Carigrada, da so v Plovdivu turške odposlanice prijazno vsprejeli. Ako so res Vzhodnorumeščci domov poslali turška odposlanca, tedaj se pač ne ve, kaj se zgodi. Na Vzhodnorumeščki meji pripravljenih je že več tisoč turških vojakov, da se odpošljejo v Vzhodno Rumelijo, katera pa nema prav nič vojakov, da bi se njim ustavili. Ne ve se pa, kaj na to porečeta Anglija in Francija, kateri nesta na konferenci privolili, da bi turške čete okupirale to deželo. Tako vojno posredovanje je pa tudi proti Berolinskomu dogovoru. Za red v Rumeliji ima skrbeti domača žandarmerija ne pa turška. Generalni guverner ima res pravico poklicati turške vojake na pomoč, toda tačega guvernerja ni. Ker je Turčija imenovala Djejbub pašo provizoričnim guvernerjem, je Gauril paša zgubil svojo oblast. Djejbub paša jo pa še dobil ni, ker ga še neso potrdile vlasti. Zategadelj bode ta okupacija še onim vlastim, ki so za strogo uzdržanje Berolinske pogodbe, napravila preglavice. — Na poslednjo depešo velikega vezirja odgovoril je 1. decembra bolgarski knez. Omenjal je poslednjih dogodkov potem pa zatrjeval, da on ni nikdar misil uplivati na sklepe vzhodnorumeščkega naroda. Bolgarskih čet ni bil poslat iz tega namena v Vzhodno Rumelijo, pa tudi drugih sredstev se ni posluževal, da bi uplival v tej deželi. Izjaviti pa mora, da on nema pravice odločevati o osodi Vzhodne Rumelije

ali o njeni odločitvi. Skrbel je le vedno za ohrazenje reda in miru in zategadelj tudi sedaj svetuje, da se cesarski komisarji odpošljejo v Rumelijo še le, ko bode mir s Srbijo skleneni, drugače on za to ne more prevzeti nobene odgovornosti. Koncem pa izraža nado, da bode veliki vezir že spoznal, da on vestno spolnjuje svoje dolžnosti do suverennega dvora.

Od več stranij se poroča, da se bode sklical **kongres** v Berolin, da bode reševal balkanske zadeve. Premenil bode nekatere točke berolinskega dogovora, premenil pred vsem vzhodnorumeščki statut in uredil srbsko-bolgarsko mejo.

Ker javno mnenje na **Španjskem** večinoma ni na strani Karlistov in ker se je papež izrekel za kraljico Kristino, Karlisti ne bodo naravnost skušali napraviti kake ustaje. Podpihati pa hočejo republikance k ustaji, da bi tako dobili sami povod za ustajo. Republikanci pa tudi hočejo mirovati, kakor se da posneti iz razgovora Castelarja z dopisnikom nekega francoskega lista. Republiko bodo skušali doseči po zakonitem potu, to je, da dobre večino v cortesih in tako proglaše republiko. Pred vsem bodo pa gledali, da se ohrani mir v deželi in da se kmalu uvede občno volilsko pravico.

Italijanski senat vsprejel je zakon, da se dovoljujejo premije trgovinske in mornarici, da bode v vojni dala svoje ladje državi na razpolaganje.

Iz vseh departementov prihajajo **francoske** vladni dopisi, da naj nikar ne izprazni Tonkinga. Ker je javno mnenje se tako odločno izrazilo proti temu, da bi se izpraznil Tonking, tudi zbornica ne bode tega sklenila. Sicer je pa tudi skoro ves senat proti izpraznenju te dežele.

Volitve na **Angleškem** so vedno ugodnejše za liberalce. Dosedaj je voljenih 263 liberalcev, 213 konservativcev in 54 Parnellovcv. Liberalci imajo tedaj sedaj le štiri glasove manj, kakor konservative in Parnellove v ukupu.

Dopisi.

Iz Železnikov 3. novembra. (Šolservo.)

Vse v svitlobi bilo je v dan 2. decembra tukajšnje šolsko poslopje. Ugibali smo, kaj ima to pomeniti. Mislimi so nekateri, da to velja sv. Frančišku, patronu naše poddržnice, katerega god smo obhajali drugi dan, drugi domišljali so si, da je „priromala Marija“ v šolo, — pa nikdo ni videl procesije. A motili smo se vsi. V šoli so zbrani sedeli naši šolski svetniki, da odgovore na poziv okrajnega šolskega sveta (glavarstva), ali bi se dala v našem trgu jednorazrednica razširiti v dvorazrednico. Ni bilo prišlo to vprašanje sedaj prvikrat. A krajni šolski svet ni nikdar razmotroval glavne točke — potrebe razširjenja, stavljal si je le otežjuče okoliščine pred oči in iskal razlogov, da se prepreči razširjenje. Znano nam ni, je li sedanji sl. sovet spremenil svoje stališče, ker seja in zadeva ta ostala bode tajnost pred tukajšnjim občinstvom. Modro je treba take reči prikrivati, da ljudje „glejajoči ne vidijo“, ne spregledajo in se začno resno poganjati za stvar. Zakaj vse je za razširjenje, — izimši kako petorico. In kako ne bi bilo? Otrok za šolo godnih je 180—200, gotovo preveč za jedno moč, naj bi bila še tako izvrstna. Ušolalo bi se lahko v našo občino nekaj faranov Selških, katerih ne veže šolska postava v domačo šolo zavoljo oddajnosti. Prišli so naši ljudje do prepričanja, da bosta dva učitelja več storila, nego jeden. Učenci, kateri ostajajo doma, bodo več znali, oni pa, koji pojdejo še dalje se izobraževat, prihranili bodo starišem par stotin. Kako potrebno bi bilo, da bi se deklice v našem trgu vadile v ročnih delih! Nekoliko let sem poučevala je ta predmet gdč. Demšarjeva in ne brez vspeha. Žalibog, da ga je le-tošnje leto obustaviti morala, da se obvaruje lastne škode. V veliko korist, da potrebna bi bila tu posebna učiteljica za ročna dela, kakor jo imajo na pr. v Idriji, da bi ne trebalo ubozemu ženstvu truditi se s pretežavnim kovanjem. A kje in od kod „nervus rerum“?

Potreba razširjenja je torej očvidna. A kolike zapreke in težave! Gospodje, ki bi imeli po svojem stanu goreti za šolo, gledajo še vedno skozi črna očala, vidijo v razširjeni šoli popačilnico, ne — učilnico. Zakaj ne dosledno v jednorazrednici, ko je vendar možno pri dveh močeh, da jedna po-pravi, kar druga ne stori, ne vemo. Kdaj jim bode že mrena odpadla! — Jedina težava, kojo nam je premagati, je le zavoljo prostora. Stara šola bude težko zadostovala za dvorazrednico, novo šolsko poslopje staviti bode pa majhnej, nepremožnej občini skoro nemogoče.

Upamo pa radi, da bode sl. deželni šolski svet uvidel potrebo razširjenja, naše starešinstvo pa si znalo uglasiti pota, da bodemo kmalu uživali dobroto razširjene šole. Fiat!

Dalje v prilogi.

Iz Št. Petra na Notranjskem 2. dec.
 [Izv. dop.] Danes imamo prav lep jasen dan, s ka-
 koršnimi se letošnjo jesen nič kaj obilo ne po-
 niamo. Oblačno deževno vreme nas pogosto zaganja
 pod streho tako, da ni čudo, če se večkrat slišijo
 vprašanja, kaj bo iz tega vremena? Silovita burja,
 ki sluje kakor kraljica sap, in ki tudi nekako naj-
 bolj vzdržuje suho vreme, ni nič kaj kos drugim
 mokrim vetrovom. Tudi včeraj bi se ne bil nihče
 mislil, da bo danes tako lep dan, kakor ga je sle-
 harni lovec in nelovec željno pričakoval. Kako to
 in zakaj, bi znabiti čitatelji vprašali, ko bi ne bili
 časniki že poprej oznanili, da bo na 2. dan t. m.
 splošni lov na volke v tukajšnjih gozdih.

Radovedni smo zrli v ta dan, ter ob jednem
 milovali volkove, ki bodo imeli celo vojsko za pe-
 tamini ter gladni morali bežati morebiti celo v de-
 veto deželo. Kdo bi tudi ne mislil, da bodo krvo-
 ločni kosmatini imeli poskok, videč, da gre vse proti
 njim s puškami, starimi in novimi, večjidel pa s
 takimi, ki so že več let v kakem dimu visele. Dragi
 čitatelj, smeš bi te bil nadvladal bodi še tako ža-
 losten ali pa jezen, kakor je nas druge, ki smo
 gledali volče, vsake starosti od mladeviča do
 70 letnega sivčeka, kako so se postavljali s svojimi
 zarujavelimi puškami, ter zamišljeno gledali od kod
 jo volk primaha. Kdo bi se ob taki priložnosti tudi
 ne postavjal, saj je bil to dan, ki ga ni še Pivška
 dolina doživel. Vsakdo smel je puško nositi brez
 vsake pravice, zraven tega pa še z imenitnimi go-
 spodi vred se lova udeležiti. Ali ni to za priprostega
 človeka pravo veselje?

Govorjenja in smeha se danes tukaj ne manjka.
 Posebno pa je bil sleharni radoveden, bo li kaka
 zver pokončana. Kolikor se je do zdaj zvedelo, so
 volkovi v naši županiji popolnem zdravi ostali, no-
 ben lovec jim ni nič zalega storil, le neki dolgo-
 uhi zajec je bil, kakor se pripoveduje, od kakih
 10 strelov pokončan, slednji so mu dali menda pa
 še pasji zobje smrt.

Ne smemo govoriti pa samo v šalah, ker je
 res že skrajni čas, da se roparska žival pokonča še
 pred debelo zimo. Sme se misliti, če zahaja zdaj
 v vasi pobirat ovce in pse, kaj bo še le, kadar bode
 sneg zapadel, takrat bo nevarna tudi ljudem.

Zatorej bilo bi potrebno prosi c. kr. okrajno
 glavarstvo še za jednega ali dva taka dneva, in
 sicer v kratkem. Takrat naj bi se tudi županstvo
 potrudilo in zaukazalo, da mora od vsake hiše jeden
 na lov; kdor ima puško, naj jo vzame seboj, drugi
 naj gredo za gonjače.

Če se to stori, potem je upati, da se volkovi
 uničijo, ali vsaj iz tega kraja prežen. Za današnji
 lov se ne smemo čuditi, da neso dobili zaželenega
 plena, saj plitva pamet kaže, da ni bilo mogoče,
 ker so bili sami streli, gonjačev pa malo, po ne-
 kod celo nič.

Domače stvari.

(V III. seji deželnega zboru kranjs-
 skega) oglasil je profesor Šuklje svoj samostalni
 predlog zaradi uravnave spodnje Krke in predlog,
 da se deželnemu odboru naroči, naj predloži v pri-
 hodnjem zasedanju načrt novega volilnega zakona
 za deželni zbor. Baron Apfaltrer interpeluje dežel-
 nega predsednika, kdaj se izvrši postava zaradi od-
 veze pravic za duhovnike, cerkve itd. (kolektura)?
 Deželni predsednik odgovoril je na interpelacijo, da
 izvršilna naredba (Durchführungsverordnung), ki jo
 je deželna vlada že izdelala, še ni dobila potrjenja.
 Potem utemeljuje v daljšem govoru poslanec Klun
 svoj predlog zaradi prenaredbe volilnega reda za de-
 želni zbor po §§. 13 in 15. Govornik ostro graja
 postopanje nekaterih političnih oblastev pri sestavi
 volilnih listin in tudi deželno vlado, da njej podre-
 jenih oblastev ni poučila. Deželni predsednik baron
 Winkler takoj odgovarja Klunu, da kot instanca
 druge vrste nema oblastvom ničesar ukazovati. Ako
 misli poslanec Klun po predloženem predlogu od-
 praviti vse nejednakosti in nerедnosti pri sestavi
 volilnih listin, se jako moti. Tem potem se to ne
 bode doseglo. Baron Apfaltrer izjavlja, da je njegova
 stranka načeloma proti prenaredbi volilnega reda,
 ker bi se število volilcev pomnožilo, kar bi bilo de-
 želi v škodo! (To so liberalci!) Ko je še poslanec
 Hren izjavil, do njega in njegovih somišljenikov gla-
 sovanje o izročitvi tega predloga, ni noben „prae-
 judic“, izroči se Klunov predlog upravnemu odseku.
 Podpornemu društvu slovanskih vseučilišnikov v
 Gradci se dovoli 200 gld., juridičnemu podpornemu
 društvu na Dunaju 50 gl., „Glasbeni Matici“ 500 gl.

in slovenskemu dramatičnemu društvu 1000 gld.
 podpore.

— (V deželnem zboru Goriškem) sta-
 vilj so v III. seji dr. A. Gregorčič in tovariši do
 c. kr. vlade obširno in temeljito interpelacijo o ne-
 opravičenih pristojbinah za komisije, katere računi
 in terja c. kr. mestna odrejena in okrajna sodnija
 v Gorici.

— (Prof. dr. pl. Z hisman,) letosni re-
 ktor Dunajskega vseučilišča, v to dostenjanstvo ne
 bo slovesno umeščen, ker vseučiliški prostori v to
 neso še pritejeni.

— (Rodoljubi v Aleksandriji) spomnili
 so se slovenskega otroškega vrta in dekliški šole v
 Gorici ter poslali 20 gld., da se razdelijo mej ome-
 njena zavoda.

— (Za „ranjene Bolgare in Srbe“) pos-
 lali so nam gg. J. Auer v Ljubljani 2 gld.; prof.
 M. Pieteršnik 2 gld.; prof. Fr. Šuklje 2 gld.

— (Umrl) je včeraj popoludne ob pol 5 uri
 g. Edvard Polak, častni kanonik, dekan, konzi-
 storijalni svetnik, zlatomašnik, vitez Fran Josipo-
 vega reda itd. v Leskovci pri Krškem, odličen kot
 narodnjak in kot duhovnik. Pogreb bode v pone-
 deljek 7. decembra dopoludne. — Blag mu bodi
 spomin!

— (Razdeljevanje zimskih oblačil.) V
 vtorak dne 8. decembra ob 11. uri dopoludne v
 čitalniški dvorani v Ljubljani se bodo delila popolna
 zimska oblačila 80 revnim učencem in učenkam
 Odbor gospa preuljudno vabi k tej delitvi vse do-
 brotnike in dobrtnice.

— (Nezgoda.) Danes po noči okoli 10. ure
 sta med Borovnico in Logatecem vozeča tovorna
 vlaka št. 120 in 182 vkupej trčila. Poškodovanih
 je okoli 8 voz in jedna lokomotiva. Izmej osobja
 nične poškodovan.

— (Novi obrtni nadzorniki.) Ker se
 je uvidelo, da je število sedanjih obrtnih nadzor-
 nikov premajhno, zato namerava, tako smo pozve-
 deli, trgovsky ministerstvo postaviti nekoliko novih
 nadzornikov. Najbrže jih bode še troje, in to za
 obrtne okraje na Českem. Utegnejo se za to od-
 brati državni in deželni poslanci, ki so pokazali,
 da razumejo obrtna vprašanja. Imenovani bodo mo-
 rebiti še to leto.

— (Pravniško.) Pravosodnje ministerstvo
 je obvestila sodnja oblastva, da s 1. dnem janu-
 varjem 1886 pričenši ni več dolžnost, posebna
 poročila sestavljati o prikaznih v malostni in
 opominovalni pravdi, ker obe pravdi ste že
 dokaj dolgo v rabi in ni več pričakovati novih iz-
 kustev gleda na ti pravdi. — S tem je izrečeno,
 da novi postavi, tako tudi načela, na katerih sta
 osnovani, so prikladna praktičnemu pravnemu živ-
 ljenju.

— (Iz Kamniške okolice Novomešča-
 noma.) Bogu Lodi hvala, rešeni smo sitne mōre in
 pomagano je Vam, kajti zdravnik je poslan k Vam,
 da Vas reši političnih boleznj in muh! Njegov načel-
 nik žaljuje po njem, dal mu je pisano pohvalo, da
 ni bil rabiti samo službeno nego tudi izvanslužbeno,
 da je bil v svojem poslovanju energičen, kakor treba
 s tukajšnjim narodom; (ali je imel pri raznih pri-
 likah tudi revolver na mizi, ni povedano), da je bil
 pokoren sluga itd. in da naj ga Vsemogočni sprem-
 lja po njegovih potih. To mu tudi mi želimo in
 omenimo Vam, da ste ga ravno o pravem času do-
 bili: Vašemu doktorju ne bode treba več samemu
 preobračati kozolcev po svojem listu, dobil je to-
 variša. Govoril bode sam javno in tajno, Vi pa mol-
 ċite, držite ga in ne izpustite ga!

— (Novo izvoljeni odbor „Slov. pev-
 skega društva“) se je bil sledče sestavl: Gosp.
 Miha Lešnik, c. kr. davkarski pristav predsednik,
 gosp. Dr. Fran Gross, podpredsednik, gosp. Janez
 Strgar, blagajnik, gosp. Tomaž Romih, arhivar
 in gosp. Tone Porekar, tajnik (vsi v Ptuj.) Na-
 mestnika teh sta: gg. Pater Bonaventura Češek in
 Fran Suhar. Vnani odborniki so: gosp. Freuens-
 feld Jože v Ljutomeru, gosp. dr. Kapus Fran v
 Celji, gosp. Majcen Gabrijel v Mariboru, gosp. Mo-
 ric Mirko na Bizeljskem (namest.), gosp. Andrej
 Perc v Celji (namest.) in gosp. Valenta Vojteh v
 Ljubljani. V zadnjih seji sta se za sedaj za II. vel-
 pevski zbor izvolili sledče pesni. 1. Ave Marija, iz
 operete „Gorenjski slavček“, mešan zbor s sprem-
 ljevanjem orkestra. 2. Kdo je mar? Vgl. D. Benj.
 Ipavec za možki zbor s samospevi in spremljeva-
 njem orkestra, ki se bodeta v kratkem tiskani raz-
 poslali. Č. gg. udje in poverjeniki so prošeni, da

začno s pošiljanjem letnine, posebno tiste, ki je še
 zaostala.

Natelnik.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Du-
 naji priredi dr. Francetu Prešernu v spomin, dne 9.
 decembra 1884, slavnost. Vspored: A. I. Pozdrav
 predsednika. 2. Gj. Eisenhut: Ustaj rode! zbor.
 3. Slavnostni govor, govoril g. dr. phil. Mat. Murko.
 4. Meyerbeer: Kavatina iz „Roberta djava“ svira
 tamburaški zbor. 5. F. S. Vilhar: Naša zvezda, zbor
 s tenor solom; solo poje g. stud. tech. Bučar. 6. Svira
 na klavir gospica * * * 7. Dr. B. Ipavec: Kam?
 zbor z bariton solom; solo poje g. dr. phil. J.
 Floršič. 8. A. Nedved: Njega ni, čveterospev, pojo
 gg. Bučar, Böhm, Cvira, Košenina. 9. a) J. Žak:
 „Vlkny“, mazurka, b) D. Jenko: Naprej! svira tam-
 buraški zbor. 10. Venec slovenskih narodnih pesnij,
 zbor s čveterospevom. B. Zabavni del. Pevovodstvo
 vprejel je iz posebne prijaznosti gosp. Ján Jírik.
 Pri koncertu sodelujejo pevci in tamburaši hrvatskega
 akad. društva „Zvonimir“. Začetek ob 8. uri zve-
 čer. Lokal: dvorana „zur Stadt Wien“ VIII., Lange-
 gasse 15.

Odbor.

— („Ljudske knjižnice“) izšla sta hkratu
 dva snopiča. V 21. snopiči je nadaljevanje in ko-
 nec povesti „Beneška svatba“. V 22. snopiči pa je
 izvirna pripovedna pesem v XX. spevih Petrovška
 Mati božja. Zložil J. Frankolski in 84 kratko-
 časnic, katere je nabral in spisal Štefan Kovačič,
 nadučitelj. — „Ljudska knjižica“ izhaja dvakrat na
 mesec in velja za celo leto 170 kr., za pol leta
 90 kr., za četr leta 48 kr. Posamični snopiči po
 6 kr., po pošti po 8 kr.

— (Selo Grahovo) pri Reki zadela je, ka-
 kar smo že poročali, velika nesreča. V sredo zve-
 čer ob 8 uri začela se je zemlja gibati in na potih
 in hišah pokazale so se razepoke. Prestrašeni prebi-
 valci bežali so iz hiš in odnesli seboj, kar so mogli
 in v prvem strahu zgrabili. O polnoči navsta je
 prava nevarnost. Čulo se je grozno bobnenje zemlje,
 ropot podirajočih se hiš in vzdihni nesrečnih prebi-
 valcev. Vendar se vse ni takoj izvršilo, ampak po-
 lagoma in v četrtek zjutraj še ni bilo pogrezanje
 zemlje in zrušenje hiš pri kraji. Poklicali so pijo-
 nirje, vojake pešce in ognjegasce na pomoč, pa neso
 mogli pomagati, ker se je zemlja vedno še udirala.
 Od 21 hiš bili sta v četrtek samo še dve ostali.
 Vedno se še čuje pokanje, zidovje se podira in vsa
 zemlja leže proti vodi. Tehniki trde, da je Grahovo
 zgubljeno in da, če zopet začne dež, se bode zemlja
 splazila v Rečino in zastavila vso strugo, da utegne
 nastati povodenj. Gibanje zemlje razprostira se na
 široko, tudi hrvatsko selo Valiči je v nevarnosti.
 Žalost in beda nesrečnih prebivalcev je velika.

— (Samomor.) V noči od 3—4. t. m. se
 je v Brestji pri Ptui kmet J. Kuhar, ker je slabo
 gospodaril, večjidel pil in sploh bil zanikern človek.
 na slivi pri svojem domu obesil, kamor si je last-
 vico pristavil in še s svetilnico posvetil. Zapustil je
 ženo s 5 otroci.

— (Razpisana) je učiteljska služba na jed-
 norazrednici v Ljubnem na Gorenjskem. Plača 400
 gld. in stanovanje. Prošnje do 24. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 4. decembra. V današnji seji
 deželnega zboru naznani je poslanec Raič in-
 terpelacijo zaradi učiteljskega pripravnika v
 Mariboru.

Dunaj 5. decembra. Premeščeni sodniki :
 Bric iz Vipave v Radovljico, Khein iz Soš-
 tanja v Laški trg, pristavi: Brumen iz Met-
 like v Ilirske Bistrice, Rotšedl iz Smarija v
 Maribor. Imenovani sodniki: Nosan za Vipavo,
 dr. Zhuber za Soštanj, Wenger za št. Lenart,
 Langerholz za Ptuj. Prestavljeni pristavi: Be-
 nedikči iz Rudolfovega v Celje. Deu v Slovensko
 Bistrico, dr. Kővess na Vransko. Imenovani pri-
 stavi: Ročner za Ribnico, Gazzaroli za Metliko,
 Doksat za Šmarje, Auditor za Vransko.

Pariz 4. decembra. V Algeriji bil je pre-
 teljeno noč potres. V Maskari, Blidi in Medei
 bil so hudi suuki. Več hiš se je zrašilo Vas
 Msila je uničena. Dosedaj našli so 32 mrtvih
 in 12 ranjenih. Več Evropcev je mej podsutimi.

London 4. decembra. „Standard“ po-
 roča iz Mandalaya v 30. dan novembra: Bir-
 manski roparji, takozvani Daccits, napali so
 angleške čete in oropali mesto. Veliko vojakov
 je ubitih in ranjenih.

SLOVAN

prinaša v 23. štev. 1. Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) Dve zvezdi. Spisal S. Gregorčič. Iz sazavskih letopisov. Zgodovinski roman, Češki spisal Václav Beneš Třebízský, poslovenil —1—r. (Dalje.) Dr. Josip Kranjec. (Dalje.) Dva lista iz knjige jugoslovanske. 1550—1584. 1835—1848. Spisal Andrej Fekonja. (Konec.) Hrvatski spomini. Spisal J. Trdina. (Dalje). O dolejski volitvi. —r. Vasil V. Vereščagin in druga razstava njegovih slik na Dunaji. Piše Danilo. Naše slike. Srbskobolgarska vojska. Pogled po slovenskem svetu. Slovenske dežele. „Slovan“ velja za vse leto 4 gld. 60 kr. za polu leta 2. gld. 30 kr. in za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Razširjeno zdravilo. Množiča se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje“ dokazujoče o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu, trganju in vsem boleznim vsled prehlada. Steklonica 80 kr. Po poštenu povzetji ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijalnih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 10 (11—8)

Poslano.

Bolezni vsake vrste, zlasti bolezni živev, pašico, bolečine v želodci, nervozno šumenje po ušesih, trganje po ušesih, slab posluh, glavobolje, migreno, bledec in mrtvico ozdravlja po racionalnej zanesljivi metodi. Pri bolnih na pljučah in nadušljivih dosežemo v štirih tednih čudovite vspote. Prosimo obširno poročilo poslati nam s pridajano marko za odgovor.

Privatna klinika „Freital“
v Solnogradu. (Avstr.)

Št. 4. (Par.) Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pred. 305.

V nedeljo 6. decembra 1885.

V spomin rojstnemu duevu Franca Preširna.

Star korporal.

Igrokaz iz časov francoskih vojsk s petjem in melodramom v 5 dejanjih, po nemškem Reinhard-ovem izvirniku predelal A. L. Bistrški. Godbo za melodram zložil Iv. pl. Zajc, k petju Anton Stöckl.

O S O B E :

Ivan Palmotič, general — — — — — gospod Čutnik. Thalburg, vojni oskrbnik — — — — — gospod Slobodin. Šimon Anton, korporal — — — — — gospod Kocelj. Pipan, dragonec — — — — — gospod Štrum. Širok, novinec — — — — — gospod Cvetko. Adjutant — — — — — gospod Perdan. Kurir — — — — — gospod K. Šrej. Peter Sova — — — — — gospod Sršen. Ludevik, Šimnov sin — — — — — gospod Danilo. Amalija, Novelli — — — — — gospodična Vrnikova. Marija — — — — — gospodč. G. Nigrinova. Miha, mlad kmet — — — — — gospod Bonča. Lizika, kmotsko dekle — — — — — gospodična Zvonarjeva. Katarina, Šimnova žena, markitanka — — — — — gospodična Lavoslava. Dr. Milič, notar — — — — — gospod Perdan. Ema, otrok — — — — — ml. Sršen. Reboli, kmet — — — — — gospod Vekoslav. Grabež, sodniški sluga — — — — — gospod Volk. Miha, } slugi — — — — — gospod Cvetko. Stefan, } slugi — — — — — gospod Dít. Vojaki. Kmetje. Kmetice. — Godi se: I. akt na Laškem, drugi in štirje 16 let pozneje na Kranjskem.

Ustoppina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedet v parterji 60 kr. — Sedet na galeriji 40 kr. Garnizijski in dijaški bijjet 30 kr. — Galerija 20 kr. Sedezi se dobivajo v nedeljo od 11. do 12. ure dopoludne in od pol 7. ure naprej pri gledališki kasi.

Kasa se odpre ob 1/2 7. ura. Začetek ob 7. ura zvečer.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. decembra t. l.

	gl. kr.	gl. kr.	
Pšenica, hktl.	6.0	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	5.04	Surovo maslo,	84
Ječmen,	4.39	Jajce, jedno .	2
Oves,	3.09	Mieko, liter.	8
Ajda,	3.90	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5.04	Telećeje	56
Koruba,	4.87	Svinjsko	50
Krompir,	2.86	Koštrunovo	35
Leča,	8	Pišanec	45
Grah,	8	Golob	17
Fizol,	8.50	Seno, 100 kilo	205
Maslo,	90	Slama,	205
Mast,	80	Drva trda, 4 metr.	7.60
Špeh frišen,	52	mehka,	5.50

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Močrina v mm.
4. dec.	7. zjutraj	743.64 mm.	— 4.0°C	brezv.	meglja	
	2. pop.	740.24 mm.	1.8°C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.02 mm.	2.0°C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura — 0.1°, za 1.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 5. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gld. 15	kz.
Srebrna renta	82	" 65	
Zlata renta	108	" 75	
5% marca renta	99	" 90	
Akcije narodne banke	873	" —	
Kreditne akcije	2.6	" —	
London	125	" 76	
Srebro	—	" —	
Napol.	9	" 98/12	
C. kr. cekini	5	" 97	
Nemške marke	61	" 80	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld. 127	50
Državne srečke iz l. 1864	100	gld. 169	40
Ogrska zlata renta 4%	97	" 90	
papirna rents 5%	89	" 90	
5% štajerske zemljišč odvez oblig	104	" —	
Dunav reg srečke 5%	100	gld. 118	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/4% zlati zast listi	125	" 20	
Prior. oblig Elizabethine zapad železnice	115	" 50	
Prior. oblig Ferdinandove sev. železnice	105	" 50	
Kreditne srečke	100	gld. 179	50
Rndolfove srečke	10	" 18	25

Svojo graščino

Lukovec (Smrek),

obstoječo iz hiše z vrtom, senožetij, njiv, pašnikov in lepih gozdov, prodam s kujo ali pa na drobno.

Kdor želi kaj kupiti, oglasi naj se pri meni in sicer:

**v Podsmreki dne 10. decembra,
na Lukovci dne 11. decembra 1885**

od 9. ure dopoludne.

(724—1) *Luka Tavčar.*

A. RAUNICHER-jeva zaloga čevljarskega blaga,

Židovske ulice št. 6,

priporoča častitemu občinstvu svoje lastnorocene izdelke čevljarskega blaga za gospode, gosphe in otroke v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah.

— Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo

(603—15)

čevljev za dečke in deklice,
ki se izjemoma po **jako znižanej cent razprodajejo.**

(6—47) *A. MAYER-jeva*

trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

priporoča v zabojih po 25 in 50 steklenic

Razglas

mladeničem, vojaščini podvrženim.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora 1886. leta, h kateremu bodo klicani v letih 1866, 1865, 1864 in 1863 rojeni mladeniči, se javno naznanja:

1. Vsak tukaj prebivajočih, domačih ali vnašnjih mladeničev, kar jih bode k prihodnjemu rednemu novačenju poklicanih, mora meseca decembra 1885 pri mestnem magistratu se oglasiti. Kdor se ne oglasi, tistega zadenejo nasledki §. 42 vojne postave.

2. Vnanji, t. j. taki, ki neso v Ljubljano prijstjni, morajo k temu vpisu seboj prinesi popotne liste ali druge izkaznice.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo oglasiti stariši, varuhi in drugi pooblaščenci.

4. Tisti, ki misijo prositi ali začasnega oproščenja od vojaščine ali pa oproščenja od dejanske službe vojaške, imajo pri vpisovanju tukaj izročiti rodbinske listine in druga potrebna pisma.

5. Dolžnosti oglasa in drugim iz vojne postave izvirajočim dolžnostim se ne dàogniti z izgovorom, da se za te dolžnosti ni vedelo.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 18. dan novembra 1885.

Župana namestnik: Vončina.

H. BRANCHETTA zaloga klobukov

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 7,
poleg gledališča,

priporoča svojo bogato zalogo **svilnatih in klobukov**
iz klobučine, kap, specijalitet klobukev za dečke, slamnikov vsake vrste. (495—16)

CHAPEAUX-CLAQUES

domače in inozemske izdelke, po najnovješti obliki in faconu.
Najkulantnejša postrežba se zagotavlja.

38letno preskušeno zdravilno sredstvo, sedaj svetovni izdelek.

Mej mnogobrojnimi boleznimi, katere more prenašati človeški rod, imamo pa tudi zdravilo, katero mu pomaga v bolečinah in ga ozdravi. Pri vratnih, prsnih bolezni, bolezni želodec in po-manjkanju krvi itd. je Ivana Hoffa sladni izvleček čudovito ponagal in rešil nevarnosti. Njega Veličastno kralj Kristian Danski pravi: Skusil sem na sebi in na mnogih mojih znancih in veseljem zdravilni upliv Ivana Hoffa sladnega izvlečka. Njega Veličastno kralj saksonski pravi: Dobro je del kraljeve materi. Akademije dale so Ivanu Hoffu za njegovo izumitev zdravilnega sladnega izvlečka kolajne in knezi diplome dvornega založnika, vkupe 60 visokih odlikovanj. 37 let je minulo, odkar je izumljeno to sredstvo, predaja že v 27.000 zalogah v vseh delih sveta in 2000 časnikov prinaša zahvale za zadobljeno ozdravljenje iz vseh dežel in v vseh jezikih.

Gosp. IVANU HOFFU,
izumitelju in jedinemu izdelovalcu pristnih sladnih izdelkov, e. kr. dvornemu založniku skoraj vseh vladarjev evropskih itd. itd.

Dunaj, I. okraj, Graben, Bräunerstrasse 8.

V Tolni, 17. junija 1885. Dne 26. maja do poslani sladni izdelki so se jako dobiti pokazali. Več let trajajoče mučno kašljanje pojema, slast do jedi se je poveklo. Posim, poščite mi iz vratčajočo pošto 38 steklenic zdravilnega piva iz sladnega izvlečka. S spoštovanjem dr. Hugo Rust, e. kr. polkovni zdravnik 7. huzarskega polka v Tolni na Ogerskem.

V Kolinn na R., 2. julija 1885. Zahvaljujem se Vam iz vsega srca, da sem zopet ozdravel vsled uživanja Vašega zdravilnega piva iz sladnega izvlečka. Pet let sem bolehal na nekej bolezni v želodeci in sem se ozdravil, ko sem porabil 85 steklenic Vašega sladnega piva. Martin Kaczmarek, gostilna pri levu. (691—3)

Opomba: Sladni izvlečki se ponarejajo, na kar mora paziti zdravnik in bolnik. Pristni sladni izdelki Ivana Hoffa morajo imeti varstveno znakmo (podoba izumitelja Ivana Hoffa in podpis Ivana Hoffa).

Cene na Dunaju: Zdravilno pivo iz sladnega izvlečka (z zabojem in steklenicami): 6 steklenic gld. 3.82, 13 steklenic gld. 7.26, 28 steklenic gld. 14.60, 58 steklenic gld. 29.10. — Koncentrovani sladni izvleček: 1 flacon gld. 1.12, pol flacona 70 kr. — Sladni čokolada: pol kilo I. gld. 2.40, II. gld. 1.60. — Sladni bonboni v zavitkih a 60 kr., 30 kr. in 15 kr. — **Manj kot za 2 gld. se ne posluje.**

Vse prodajalnico so za prodajo na drobno pooblaščene z litografovanim barvastim plakatom.

Glavna zaloga v Ljubljani: Peter Lassnik. V Kranji: Josip Dolenc. V Postojini: Doxat & Dietrich. V Kočevji: Ed. Hoffmann. V Gorici: G. Cristofolotti, e. kr. dvorna lekarina. V Krškem: Rup. Engelsperger. V Rudolfovem: Dominik Rizzoli lekar. V Zagrebu: Salvatorjeva lekarna, knezoškojskijska lekarna in lekarna usmiljenih bratov. V Celji: Marek, Kupferschmidt, lekarja, J. Matič. V Reki: N. Pavačić, F. Jechel, G. Catti, lekarji. V Celovci: W. Thurmwald, lekar. V Mariboru: F. P. Holašek. V Ptuj: J. Kasimir. V Pulji: G. B. Wassermann, lekar. V Trstu: Francesco S. Prinz, via Aquedotto, Carlo Zanetti, J. Serravallo, lekar. V Beljaku: Dr. Kumpf, F. Scholz, lekarja, R. Canavall. V Zadru: Cristoforo Mazzocco.

Največja zaloga
šivalnih strojev.
JAN JAX,
Ljubljana,
HOTEL EVROPA.
Na mesečne obroke po
4 do 5 gld. (613-14)
Šestletno jamstvo.
Pouk brezplačno.

Piccoli-eva esenca za želodec
katero pripravijo
G. PICCOLI lekar v Ljubljani.
Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodecu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.
Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 nove.
Pri večem številu dobri se primeren odpust.

(348—32)

Cena steklenici 10 novo.

Lastna skušnja je najboljša!
Kdor dvomi, katero sredstvo bi rabil proti revmatizmu ali bolečemu trganju po udih, kupi naj za 40 kr. steklenico pristnega

PAIN-EXPELLER
z morskim mačkom.
Sedemnajstletna skušnja in mnogobrojni uspehi jamčijo, da se 40 kr. ni zastonj izdal. Dobi se skoraj v vseh lekarnah*. Glavna zaloga: Lekarna pri Zlatem levu v Pragi, Staro mesto.
* V Ljubljani: E. Birschitz, lekar. V Mariboru: J. W. König, lekar. (613—9)

A. SCHWEIGER,
zobozdravnik,

Fran Josipova cesta št. 5, I. nadstr., ordinira od 9. do 1/2 ure dopoludne in od 3. do 5. ure popoludne. (676—5)

Za 50 let

na Dunajskem trgovšči obstoječa in na najboljšem glasu stojeca tvrdka za suknjo na debelo

Pri dobrem pastirji'

(Zum guten Hirten)

poprej

Vincenc Strohschneider

DUNAJ

I., Rothenthurnstrasse Nr. 14
proda vso njeni zaloga
pristnega

Brnskega volnenega
blača

v ostankih za celo obleko
za gospode,

popolnem zadosti za celo obleko.

in sicer suknjo, hlače in telovnik, v vseh barvah in neraztrglije baže po sledenih dveh nizkih, trdno določenih cenah, in sicer:

II. baže za vso obleko . . . gld. 3.50,

I. baže " " " 4.50.

Od teh ostankov ne morejo se posiljati nikaki uзорci, a zavežem se javno, da vsako ne ugajajoče blago brez ugovora nazaj vzamem.

Blago se razpošilja, ne da bi se kaj zaračnilo zavijanje, proti predpošiljativi zneska ali pa proti povzetju. (721—1)

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

Največja velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **100.000 srečk**, od katerih se bode **50.500 srečk**. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9.550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesečih in sicer v sedmih razredih suksesivno gotovo izžreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena podpisani trgovski hiši in vsak, kdo jih hoče kupiti, naj se neposredno na njeno obrne.

Častiti naročevalci se prosijo raročitvi pridejati dotedne zneski v avstrijskih bankovcih ali poštih markah. Tudi se denar lahko poslije po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrši tudi proti poštnemu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v gld. **3.50.**
1 polovica originalne srečke av. v gld. **1.75.**
1 četrtina originalne srečke av. v gld. **—.90.**

Vsek dobit originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natanko. Tako po žrebanji dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu sreček proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotedno vsto povrniti. Na željo se madni načrt žrebanja naprej zastonj poslužijo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekakor pa pred

9. decembrom 1885 (kateri dan bode žrebanje prvega razreda)

nam direktno doposlati.

(610—16)

VALENTIN & CO.,

Bankgeschäft,

HAMBURG.

Za lovce!

Pesica (Vorste) v 3. letu se v ceno proda.

Pavel Potokar,
komisijonar št. 29, Ljubljana.
(714-2)

Proda se iz proste roke

hiša v Vnanjih goricah št. 3

pri Brezovici, v dobrem stalu, s 6 sobami, podom, tremi obokanimi štalami, obokanim hlevom, vodnjakom 11 sežnjev globokim, prodajalnico, za gostino ali kupčijo pripravno, z velikim lepo nasajenim vrtom, proti dobrí kupni pogodbji, da se plača v obrokih. — Natančneje se izve pri g. Janu Zdešarji, po domače Japelj-nu, v Vnanjih goricah št. 39, pošta Ljubljana. (717-1)

Kdor pristno Brnsko volneno blago

dobivati želi, obrne naj se z zaupanjem na
najstarejšo Brnsko firmo za suknjo

Meter po 2-7 gld. MORITZ BUM v BRNU. Ustanovljeno 1822.

Popolnem uniči šurke in prašičke prav do zadnjega samo (9-8)

ZACHERL-ov prašek za šurke.

Pristen dobiva se samo v originalnih steklenicah z imenom in varstveno znamko. — Dobi se pri trgovcih, pri katerih dotični plakati visé v izložbi.

R. DITMAR na DUNAJI.

C. kr. priv.

tovarna za svetilnice.

Namizne in viseče svetilnice

samo poskušenih sistemov in solidnega dela.

Gigantova solnčna svetilnica.

Dobiva se (562-9)

po vseh boljših prodajalnicah svetilnic.

Tovarska znamka.

Polnivec za vinske in pivske steklenice

Ces. kr. patent.

s samozapornim kavč. ventilom.

S pritiskom na gumbo otvori se na konci cevi kavčukov ventil; tekočina se počasi vzdigne v steklenico, tedaj se pivo preveč ne peni. — Ker se samo zapre, se ne zgubi nič vina ali piva.

Lahko se nauči vsakdo rabiti.

Kovinske vinske in pivske pipe

za pritiskanje s samozaporom.

Ne morejo se skrpati, kakor lesene pipe, tedaj so neškodljive. Praktična oblika, solidno delo. Ker so trajne, zastonje, da se jedenkrat nap avijo, tedaj se mnogo prihrani proti lesnim pipam. Se trdno zapirajo, se ne bati, da bi pozneje pijača tekla ter lahko snažijo.

Cene: Polnivec za steklenice s kavčukovo cevjo vred gld. 2.20. Zavijanje 20 kr. — Pipa za likere gld. 2.50. — Pipa za desertna vina gld. 3.50. — Točilna pipa A gld. 4.50. — Soda pipa B gld. 5.50. — Soda pipa C gld. 6.50. — Soda pipa D gld. 8.50. — Ilustrovani ceniki zastonj in franko. (719-1)

H. HUTTER,

DUNAJ, IX., Maximilianplatz 3, poleg Votivne cerkve.

Prodajalcem na drobno daje se rabat. — Agentom za tukajšnji trg dober zaslužek.

Resolvirno milo,

katero je izumil in lastnoročno naredil

Fran Pichler, c. kr. živinski nadzdravnik v austro-ugarskej vojski, ozdravi vsak vnanji nedostatek in spuščaj pri vsakej domači živini, ozdravi vsak pogrešek, ki se tiče rabe ali lepote konj, ozdravi vsako pokvečenje, naj bode novo ali staro, zlasti je radikalno sredstvo pri šlezinah in bolečinah na nogah, posebno vnetji kit, odrgnjenji komata ali sedia.

Resolvirno milo je radi izvrstnih kakovosti in naglega zdravljenja že večkrat s častilnimi spričali in priznanimi zavaličnimi pismi odlikovano od kmetijskih društev, živinozdravnikov in mnogobrojnih posestnikov. 1 kos resolvirnega mila, 50 gramov čiste teže, za 10 bolnih konj, gld. 1.20. 1 " " 120 " " 25 " " 2.40. Vsakemu kosu resolvirnega mila pridejan je v deželnem jeziku navod, kako je rabiti.

Glavna razprodajalnica za vse dele sveta pri Wasilewskem & Pilaskem v Varšavi.

Glavna zalog za Kranjsko pri Viljemu Mayerji, lekarji v Ljubljani, na Marijinem trgu. Nadalje se dobiva v Ljubljani pri Mihi Kastnerji, prodajalnici z materialnim blagom, in v skoro vseh lekarnah in drôguerijah Kranjske. Da se ponarejanju izogne, ima vsaka škatljica resolvirnega mila zraven stojec, zakonito deponirano varstveno znamko z našim imenskim počrkom. Wasilewski & Pilaski v Varšavi.

Na prodaj lepo citre in šola.

Vprašati: Mestni trg št. 25, v trafički. (718)

(680-7) Vsega zdravilstva

D. V. GREGORIČ,
Zdravnik ženskih in otroških bolezni.

Ordinira od 2.—4. ure.

Dunajske ulice št. 3, I. nadstropje.

Služba se isče.

Mladenič, ki je kupčisko šolo z dobrim uspehom dovršil in zdaj z knjigovodjo služi, rad bi izpremenil svojo dozdanjo službo ter stopil v kako drugo, njemu bolj primerno. Posebno rad bi šel k špediciji v kako tovarno, ali pa h kakemu drugemu podjetju za pisarja. Ako treba, zmoren je tudi kavejjo položiti.

Več o njem se iz prijaznosti pozive pri g. F. G. v Študentovskih ulicah št. 13 v Ljubljani. (637-6)

Dražba naprave kozolca.

Dne 15. decembra t. I. oddala se bode v Šmariji poleg Ljubljane po dražbi naprava le-senega kozolca, ki bode obsegal 30 predalov. One, ki bi hoteli to delo prevzeti, vabi uljudno k tej dražbi

(723-1) stavbeni odbor.

!! Noben cilinder več ne bode počil !!

C. kr. priv.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniški zalog

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (556-6)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

NEUSTEIN-ove posladkorjene KRI ČISTEČE PILE SVETE ELIZABETE.

Boljki od vseh podobnih izdelkov, nimajo te pastilje nč škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrhalico, bolezni na koži, v možanjih in ženskih bolezni; čistijo kri in lebko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telešno zapretje,

gotovi vir vseh boleznj. Ker so posladkorjeno, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z tako častnim pismom devornega svetnika Pihra.

J dne skaličica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skaličic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (589-9)

Svarjenje! Veča škatljica, ki nema firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani nase varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobí slabege, ne upitvega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stojeci podpis.

Glavna zalog na Dunaji: Apotheke „ZUM HEILIGEN LEOPOLD“ des PH. NEUSTEIN, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji Gabrijel Piccoli.

Lekarna TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani, hkrat

HOMEOPATIČNA LEKARNA, zaloga vseh domačih in tujih specijalitet,

priporoča sledeče izdelke.

Vsakemu izdelku pridene se navod, kako je rabiti.

GLICERINSKO MILO, à 18 in 12 kr., kakor MANDELNOVO, PEŠČENO MILO itd.

FRANCOSKO ŽGANJE, 1 mala steklenica 20 kr., 1 velika steklenica 40 kr.

BALZAM ZA OZEBLINO, 1 steklenica 30 kr.

PARIŠKI PRAŠEK ZA DAME, beli in ru-deči, à 30 in 40 kr.

RUM, ki ga neposredno dobivamo, à 30, 60 kr. in 1 gld.

SALICILNA USTNA VODA IN ZOBNI PRA-

SEK, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., do sedaj nedosegljiv izdelek,

ki se pa ne sme zamenjati salicilno

kislo ustno vodo in zobnim praškom.

TRPOTČEV SOK IN CUKRČKI, proti kašju, hripaystvu itd., ki so se že dosti-

krat za dobre izkazali, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., kakor tudi

PELINI, SLIZNI, GUMI IN SALMIJA-

KOVI CUKRČKI po proizvoljenih cenah.

ČAJ RUSKI, katerega neposredno dobi-

vamo, v zavitkih po 30 in 50 kr.

OGERSKO MAZILO ZA BRADO, originalni

zavitek, (nov), se nikdar ne posuši,

à 20 kr.

ZOBNI PRAŠEK IN ZOBNA PASTA razne vrste.

Ti izdelki in druge tu neomenjene specijalitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo slednji dan po pošti. (644-6)